

50 redenen om te investeren in een goed asielbeleid

Vluchtelingenwerk is vereerd vandaag te gast te zijn in dit theater. Het draagt de mooie naam "Théâtre de la Vie». Hij is door de oprichter Herbert Rolland (dit jaar op 22 juli helaas overleden) gekozen. Rolland verwees daarbij naar een uitspraak van Bertold Brecht: *"Alle kunsten dragen bij tot die ene grootste kunst: de kunst van het leven"*. Dit theater wil dus midden in het leven staan. Een meer gepaste plaats voor ons verhaal konden we ons niet dromen.

Het asielbeleid is brandend actueel. De publieke verontwaardiging groeit om het lot van intussen **meer dan 7.000 asielzoekers** die geen opvangplaats kregen. Terecht. Want net zoals de winter niet onverwacht haar intrede doet, is de opvang van asielzoekers geen probleem dat ons overvalt.

Het asielbeleid moet nochtans geen probleem dossier zijn. De uitgangspunten van het beleid zitten goed ... maar de uitvoering ervan liet de voorbije jaren te wensen over.

Daarom lanceert Vluchtelingenwerk vandaag een even dringende als dwingende oproep aan de regering: Stop de asielcrisis én zet het asielbeleid terug op de sporen! Dit zowel in het belang van asielzoekers en erkende vluchtelingen als in het belang van de hele samenleving.

Vandaag geven we **50 redenen voor een goed asielbeleid. 50 getuigenissen, 50 'make-overs', 50 nieuwe levens**, bewijzen hoe zinvol het is dat mensen op de vlucht, die in hun thuisland in gevaar zijn, hier in ons land asiel, bescherming kunnen aanvragen. Ze tonen aan hoe levensbelangrijk het is dat ze opgevangen en begeleid worden naar een nieuw leven. Ze laten zien dat investeren in een goed asielbeleid loont: zowel voor de asielzoekers en vluchtelingen zelf, als voor onze maatschappij.

Wereldwijd zijn 43 miljoen mensen op de vlucht voor oorlog, geweld of vervolging, zo zegt UNHCR, de vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties. Hiervan bereiken jaarlijks slechts 250.000 mensen Europa – 80% wordt opgevangen in eigen regio,

meestal in ontwikkelingslanden. Veel vluchtelingen leven jarenlang in erbarmelijke vluchtelingenkampen.

België zal dit jaar zo'n 20.000 asielaanvragen te verwerken krijgen. Dat is meer dan de voorbije jaren en dat is in verhouding meer dan andere landen. Maar het is een pak minder dan 10 jaar geleden. En er worden minder dossiers goedgekeurd dan in andere landen.

Vluchten is geen keuze, maar een noodzaak. Een warm welkom doet dan veel. Daarom doen Vluchtelingenwerk en haar tientallen leden en vrijwilligersgroepen dag in dag uit hun best om vluchtelingen op te vangen, te beschermen, wegwijs te maken in ons land en met hen te werken rond integratie of terugkeer.

Die positieve aanpak staat onder druk nu de perceptie groeit dat de opvang van asielzoekers ons boven het hoofd groeit.

De huidige asielcrisis had vermeden kunnen worden. En deze crisis kan nog steeds opgelost worden.

Wat nodig is...

- Nu eerst en vooral natuurlijk: **onmiddellijke crisisopvang**. We vragen al enkele dagen aan de federale regering om publieke gebouwen zoals een grote sporthal op te vorderen, en daar de mensen op een veilige, hygiënische manier de nacht te laten doorbrengen.

Deze actie bleef uit. We zijn dan ook blij dat de Brusselse staatssecretaris Bruno De Lille en het Rode Kruis in het Noordstation opnieuw mensen opvangen. Vluchtelingenwerk gaat hen daarbij helpen, door soepbedeling en basisbegeleiding. Hiervoor zoeken we nog vrijwilligers.

Crisisopvang is nodig om mensen een maaltijd en een matras te kunnen garanderen. Maar die vorm van 'huisvesting' mag natuurlijk niet te lang duren.

- De asielzoekers moeten van crisisopvang kunnen **doorstromen naar meer kwaliteitsvolle opvang en begeleiding in één van de asielcentra**. Om dat mogelijk te maken, zijn twee bewegingen nodig:

(1) De OCMW's kunnen mensen opvangen die al langer in procedure zijn en die al langere tijd in een opvangcentrum verblijven. Deze asielzoekers kunnen met financiële steun zelf een woning huren. Dit "spreidingsplan" is nodig om de nodige ruimte te creëren in de opvangcentra. Het gaat hier om een éénmalige crisismaatregel.

(2) Want tegelijk moet het aantal opvangplaatsen toenemen. Structureel zijn bijkomende plaatsen nodig, om in te spelen op de huidige noden én om in de toekomst beter te kunnen anticiperen op pieken (en dalen) in de asielcijfers.

- Het is al aangegeven: asielzoekers zijn vandaag vaak lang in procedure. Ook dat moet snel veranderen. Het is cruciaal dat de overheid kan aantonen dat men weer **grip** heeft **op de asielprocedure**.

Maar weet wel: Met de asielprocedure is *an sich* niets mis. De huidige aanpak werd vastgelegd in 2006, met het oog op efficiëntie en een korte doorlooptijd. Dat was een goede ingreep en hier moet niet aan gesleuteld worden. Het blijft belangrijk dat procedures rechtvaardig en transparant zijn, de beroepsmogelijkheid moet behouden blijven.

De huidige achterstand is vooral het gevolg van een gebrekkige uitvoering van het beleid. De regering trok bijvoorbeeld extra middelen uit om de asielinstanties te versterken. Bedoeling is om de achterstand in dossiers weg te werken. Maar het is nog onduidelijk wanneer de aanwervingen zullen gebeuren.

- Een goede uitvoering van het beleid kan al een ontradend effect hebben op sommige groepen mensen. Daarnaast kan men de '**instroom**' **verder beperken** door **informatiecampagnes** op te zetten in bepaalde landen van herkomst.
- Een **actief humaan terugkeerbeleid** moet het sluitstuk vormen van een humane procedure. Wanneer asielzoekers van bij het begin van de procedure goed worden

begeleid door een coach, en wanneer hen een toekomstperspectief geboden wordt ook indien men niet wordt erkend als vluchteling, dan zijn mensen beter in staat om te kiezen voor vrijwillige terugkeer naar het herkomstland (of naar een ander land). En dan wordt de kans kleiner dat ze 'verdwijnen' in de illegaliteit.

Wie vandaag met ons verontwaardigd is over de mensenwaardige opvang van asielzoekers in deze koude dagen, blijft morgen hopelijk ook met ons pleiten voor de uitvoering van een humaan asielbeleid dat veel verder reikt dan het organiseren van crisisopvang.

Op langere termijn: een visie op migratie en asiel

De voorbije dagen ervoeren we de terechte publieke verontwaardiging voor het lot van asielzoekers op straat. Maar op andere momenten stellen we een stijgend onbegrip en wantrouwen vast ten aanzien van 'vreemdelingen' die om welke redenen dan ook hun toevlucht zoeken in ons land.

Het onbegrip voor vreemdelingen en migranten in onze samenleving wordt ongetwijfeld gevoed door het uitblijven van visie en beleid op migratie. Migratie is van alle tijden. Ook nu is een plan van aanpak nodig om migratiestromen te 'managen'.

Hoe verhouden we ons ten aanzien van mensen die hier een bestaan willen opbouwen? Wie geven we de kans om hier een toekomst uit te bouwen, zonder de herkomstlanden in problemen te brengen?

Het debat hierover moet dringend worden gevoerd, en het kan en mag zich niet beperken tot deeldiscussies over gezinshereniging of beroepsmogelijkheden voor asielzoekers.

Binnen het migratiedebat vraagt Vluchtelingenwerk in het bijzonder aandacht voor mensen die op de vlucht zijn voor oorlog, geweld, of vervolging, wiens leven wordt bedreigd: asielzoekers.

Tengevolge de onzorgvuldige uitvoering van het asielbeleid de voorbije jaren, worden belangrijke uitgangspunten in dat asielbeleid nu in vraag gesteld, en wordt het draagvlak uitgehold voor een goed asielbeleid waarover consensus bestond. Dat willen wij niet laten gebeuren...

Vluchtelingenwerk **pleit voor een humaan asielbeleid** dat een meerwaarde betekent voor asielzoekers en erkende vluchtelingen en voor de hele samenleving. Zo'n beleid is gestoeld op **vier pijlers**:

- een duidelijke en performante asielprocedure, binnen een redelijke termijn
- een kwaliteitsvolle opvang en begeleiding
- een actief integratie- en inburgeringsbeleid
- voor uitgeprocedeerde asielzoekers: een humaan vrijwillig terugkeerbeleid

Vluchtelingenwerk **ijvert voor een menswaardige en kwalitatieve opvang**, waarbij asielzoekers tijdens een transparante procedure goed worden opgevangen en begeleid, zodat ze de beste kansen hebben om zich te integreren in onze samenleving wanneer ze erkend worden als vluchteling, en zodat ze zo goed mogelijk worden voorbereid op een eventuele terugkeer naar hun land wanneer ze niet erkend worden.

De inzet van Vluchtelingenwerk en haar leden

Vluchtelingenwerk zet zich het hele jaar door op vele manieren in om asielzoekers en vluchtelingen te ondersteunen. Zo staan we samen met onze acht opvangpartners Caritas, Socialistische Solidariteit (Seso), CAW De Schreiboorn, CAW Eilandje, PSC Brussel, CAW Mozaiek, CAW De Terp in voor de **opvang van een kleine 900 asielzoekers**.

Bovendien is CAW Archipel onlangs lid geworden en zullen ze binnen afzienbare tijd ook opvangpartner worden.

In deze crisisperiode nemen we ook crisismaatregelen:

- in ons **Soeppunt** zorgen we dagelijks voor een warm onthaal van asielzoekers op de eerste dag van hun asielaanvraag: hete soep en informatie over de asielprocedure.

Sinds de uitdijende asielcrisis is dat vaak ook de enige maaltijd voor mensen die dagenlang moeten overnachten op straat. We draaien dus op extra capaciteit!

- Op een aantal plekken (zoals het Noordstation in Brussel) en voor een beperkte periode (een aantal dagen), voorzien we bovendien in **samenwerking met het Rode Kruis**, in soepmaaltijden en basisbegeleiding van asielzoekers. Dit tot de bijkomende noodplaatsen in de kazernes geopend worden.
- Tot slot doen leden van Vluchtelingenwerk extra inspanningen. Zo zal het ACW – net als vorig jaar – vakantiewoningen aan de kust vrijmaken om asielzoekers op te vangen tot de zomer.

50 redenen voor een goed asielbeleid

Vandaag is er veel aandacht voor asielbeleid en alle mensen onderdak geven is natuurlijk uiterst dringend. Maar morgen, wanneer de crisis hopelijk wat minder acuut is, moet het asielbeleid hoog op de agenda blijven: het beleid moet echt weer op de sporen worden gezet om mensen perspectief te geven op duidelijke procedures en gepaste begeleiding.

Vluchtelingenwerk staat klaar om samen met vele professionals en vrijwilligers die aanpak mee mogelijk te maken.

En dat loont! Dat bewijzen de 50 getuigenissen uit onze campagne. Mensen die de kans kregen om hier een bestaan op te bouwen, zijn positieve krachten in onze samenleving.

Verhaal van Alketa

Alketa komt uit Albanië en woont met haar man en drie kinderen in Gent. In Albanië was ze docente taal en literatuur. Met haar man vluchtte ze in 1996. Haar man was politiek actief, bij de sociaaldemocraten. Hoogzwanger moest ze vluchten, en hierbij moest ze haar dochterje Jona achterlaten. De vlucht was té gevaarlijk.

Een vrijwilligster Huguette, ging naar Albanië om Jona op te halen. Vandaag, 14 jaar later, werkt ze fulltime en is net als andere mama's druk in de weer om privé en werk en kinderen met elkaar te combineren.

Verhaal van Hunde

Hunde komt uit Ethiopië. In zijn herkomstland zijn meer dan 40.000 politieke gevangenen. Er wordt gemarteld en vermoord. De regering viseerde Hunde omdat hij voorzitter was van een sterke studentenvereniging. Hij vreesde voor zijn leven, moest vluchten.

Nu, in België, is hij afgestudeerd aan de UGent in de rechten. Marte, een vrijwilligsterproject bij het mentorenproject van VWV, was hierbij een ongelooflijke steun. Ondertussen is zijn vrouw ook bij Hunde. Ze wonen samen in Gent.

Verhaal van Keyvan en Katie (broer en zus)

Nadat ze Iran om politieke redenen ontvluchtten, kwamen ze in Diksmuide terecht, in een tijd waarin België nog niet zo multicultureel was. Maar leek wel alsof de hele stad zich over hen ontfermde. Sommigen brachten hen bloemen, oude kleren, speelgoed en dekens. Dat warme welkom heeft onze beeldvorming over de Belgen zeker beïnvloed.

Marc, een vrijwilliger, was iemand op wie ze altijd konden rekenen. Hij hielp hen een huis te vinden en stond zelfs borg voor de huisbaas. Hun vader heeft allerlei jobs gedaan, van uienplukker tot buschauffeur. Soms was het moeilijk omdat hij in Iran een comfortabel bestaan had weten op te bouwen. Maar hun ouders zijn gelukkig in België. De vrijheid die ze in ruil kregen, maakte alles de moeite waard. Ze zijn vooral trots op wat hun kinderen bereikt hebben in het leven.

Katie werkt aan haar doctoraat in de rechten aan de KUL, hun andere dochter Mona studeert psychologie en hun zoon Keyvan runt een succesvolle horecazaak in Oostende.

Wat kunnen mensen doen?

Mensen die zich willen inzetten voor asielzoekers en vluchtelingen, zijn van harte welkom.

Vrijwilligerswerk

Zo kunnen Vluchtelingenwerk en haar leden de helpende handen van vrijwilligers goed gebruiken. Alle mogelijkheden om zich als vrijwilliger in te zetten tonen wij op onze website www.vluchtelingenwerk.be. Voor deze acute crisis zoeken we vrijwilligers voor soepbedeling in het Noordstation en aan ons Soeppunt.

Maar ook in andere tijden is vrijwilligerswerk voor vluchtelingen boeiend en verscheiden. Met een vouwfolder "**Schrijf mee aan een nieuwe verhaal**" maken we mensen warm voor vrijwilligerswerk. Wie dat wil, kan een exemplaar voor het raam hangen.

Politici aanspreken

Mensen kunnen mee de druk opvoeren op het beleid. Lokale politici zijn het makkelijkst aanspreekbaar. Iedereen kan in eigen gemeente, regio of provincie verkozen raadsleden aanspreken. In elke gemeente of provincie zijn leegstaande gebouwen te vinden die kunnen dienen voor opvang. Maar lokale politici kunnen ook ten aanzien van het federale beleid hun zorg uiten, en getuigen van hun wil en engagement. Zo kunnen zij het federale beleid mee responsabiliseren

Een woning verhuren

Wie eigenaar is van een woning, appartement of studio en deze kan/wil verhuren, kan deze aanbieden aan Vluchtelingenwerk. Indien de woning geschikt wordt bevonden, kunnen we die opnemen in ons project "Kleinschalige Opvang". Hiervoor kan men contact opnemen met saskia@vluchtelingenwerk.be, coördinator Kleinschalige Opvang.

Materiaal aanbieden

Mensen die materiaal zoals dekens, lakens, hygiënisch materiaal willen schenken, kunnen terecht bij kristien@vluchtelingenwerk.be. Zij heeft een overzicht van Brusselse humanitaire organisaties die dit materiaal goed kunnen gebruiken in hun werk voor asielzoekers.

Financieel steunen

Mensen kunnen Vluchtelingenwerk ook financieel steunen op rekeningnummer 001 - 1559883 -05 met vermelding van "CAM/158". Vluchtelingenwerk kan voor giften vanaf 30 euro fiscale attesten uitschrijven.

Een hart onder de riem steken

Vluchtelingenwerk heeft een website en is actief op facebook en twitter. Mensen kunnen hier steeds berichtjes achterlaten. Steunbetuigingen betekenen veel voor de leden van Vluchtelingenwerk, de vele vrijwilligers en uiteraard ook voor de asielzoekers en vluchtelingen zelf.